

BÉKEHARANG

A PÜSPÖKI METODISTA EGYHÁZ KÖZLÖNYE.

Halál — Sír...?

„Az asszonytól született ember rövidéletű és háborúságokkal bővelkedő. Mint virág kinyílik és elhervad és eltűnik mint az árnyék és nem állandó... Nincsenek-e meghatározva napjai? Az 6 napjainak számát te tudod; határt vetted neki, melyet nem léphet át.“ (Jób).

„Uram, te voltál a mi hajlékunk nemzedékről nemzedékre! Minekelőtte, hegyek lettek és föld és világ formáltaték, öröktől fogva mindörökké te vagy Isten. Te visszatérid a halandót a porba és ezt mondd: Térjete vissza embernek fia! Mert ezer esztendő annyi előttd, mint a tegnapi nap, amely elmúlt és mint egy őrzási idő éjjel. Elragadod őket; olyanokká lesznek, mint az álom; mint a fű, amely reggel sarjad: Reggel virágozik és sarjad és estére elhervad és megszárad. Bizony megemésztetünk a te haragod által és a te búsulásod miatt megromlunk! Elédbe vetted a mi álnokságainkat; titkos bűneinket a te orcádnak világa elé. Bizony elmúlik minden mi napunk a te bosszúállásod miatt; megemésztjük a mi esztendeinket mint a beszédet. A mi esztendeinknek napjai hetven esztendő, vagy ha feljebb, nyolevan esztendő és nagyobb részök nyomorúság és fáradtság, amely gyorsan tovatűnik, mintha repülnék. Ki tudhatja a te haragodnak erejét és a te félelmetességed szerint való bosszúállásodat? Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bőles szívhez jussunk. 90. Zsolt.

Jelentsd meg Uram az én végemet és napjaim mértékét, mennyi az? Hadd tudjam, hogy milyen mulandó vagyok. Ime tenyérnyivétted napjaimat és az én életem te előttd mint a semmi. Bizony merő hiábavalóság minden ember, akárhogy áll is! Bizony árnyékként jár az ember; bizony csak hiába szorgalmatoskodik; rakásra gyűjt, de nem tudja ki takarítja be azokat! Most azért mit reméljek, oh Uram!? Te benned van bizodalمام. 39. Zsolt.

Mert semmit sem hoztunk a világba, világos, hogy ki sem vihetünk semmit. I. Tim. 6. 7.

Az Úr adta, az Úr elvette, legyen áldott az Ő szent neve. Jób.

En vagyok a feltámadás és az élet, aki bennem hisz, ha meghal is él az; és aki él és hisz bennem, soha meg nem hal.

Jézus Krisztus.

Vetve lesz romlandóságban, feltámasztatik romolhatatlanságban; elvettetik gyalázatban, feltámasztatik dicsőségben; elvettetik erőtelenségben, feltámasztatik erőben. Elvettetik érzék test, feltámasztatik lelki test. Amint meg van írva: Az első ember Ádám, eleven lélekké lett, az utolsó Ádám szellemmé, ki megelevenit... És amiképen hordtuk a földinek ábrázatját, hordani fogjuk a mennyeknek ábrázatját is. Azt pedig állítom atyámfiain, hogy hús és vér nem örökölheti Isten országát... Mert trombita fog szólni és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban és mi átváltozunk. Mert szükséges, hogy ez a romlandó test romolhatatlanságot öltson magára és e halandó test halhatatlanságot. Akkor beteljesül amaz ige, amely meg vagyon írva: Elnyeletett a halál diadalban. Halál! hol a te fulánkod? Alvilág, hol a te diadalmad? — De hála az Istennek, aki a diadalmat adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által.

Érdemes-e élni?

Naponta 80,000 ember születik, hogy érdemes-e élni vagy nem, vajjon ki kérdezte meg ezeket?

„Az élet a legnagyobb örültség! Talányszerű volt és lesz mindég a gondolkodónak.

(Humboldt)

„Az élet akarat“ (Schopenhauer). „Ha földi szerencsében van részed, ne örülj felette, semmi az; ha földi szerencséd tűnő fényét látod, ne bánkódj felette; semmi az; eltűnnek a fájdalmak, tűnnek az örömek, menj el a világ mellett, semmi az.“ (Schopenhauer.)

„Együnk és igyunk, mert holnap úgyis meghalunk.“ (Epikurianimus.)

„Ennyire jut az emberi elme. Megelégszel-e óh halandó, aki élni szeretnél. Az ember életre van teremtve és csakis a bűn által jött a halál. „A bűn zsoldja a halál.“ (Pál apostol.) Még a sirnál is göresösen szorul össze szíved, életet akarna, örök életet! A vidám költő Liliencron,

keserű tréfával így kiált fel: Mégis, mielőtt koporsóm a földet érné, felordítok, hogy körül minden belesápadt; „Hurrá, az élet!” (Schreiende Ohnmacht.)

Csak az Istenben való hit oldjameg ezt a talányt és ad békességet a küzdelemben. Csak Isten kinyilatkoztatása az Úr Jézus Krisztusban hoz életet és multhatatlan lényt. Jézus azt mondja: „Én vagyok a feltámadás és az élet.” Az ősre és télre tavasz jön, ébredés; így fog téged is az örök élet napja felébreszteni. A sírnál bensődben a szeretet hangosan kiáltja: „Ez nem lehet a vég!” Választ és ki egyenlítődést kívánnak az élet titkai és ellentétei, különben a szükség, igazságtalanság és szegénység kétségbeesésbe visz. Németországban az öngyilkosok száma egy millió lakosra a következőképen oszlik meg: 400 zsidó, 370 katolikus, 310 evangélikus, 10 hívő gyülekezeti tag és 6050 vallástalan. Miért van az istentagadók között a legtöbb öngyilkos? Mentől kisebb a hit egy túlvilágban, annál gyakoribb az öngyilkosság. Micsoda pusztulásnak kell az emberi lélekben végbemenni, amíg önmaga vet véget életének. Az önfenntartás ösztöne a legerősebb az emberben. „Édes élet, szép és barátos szokása a létnek és működésnek! Tőled váljak meg?” (Goethe). Csak akkor érdemes élni, ha egy túlvilág, egy örökkévalóság létezik.

Érdemes-e meghalni?

Hiábavaló kérdés mondhatja valaki, ha érdemes, ha nem, meg kell halnunk. „Bár kedvesnek látszik kialvó fáklyájával, de uraim a halál mégsem oly esztetikus.” (Schiller.) A halál önmagában nem fájdalmas. A haldoklók haláluk előtt többnyire megkönnyebbülnek, kínjaik megszűnnek. A hörgés, verejték, rángatózás csak jelei az egyre gyengülő testi működésnek, nem pedig fájdalom kifejezői. És mégis aggódik a szív a halál miatt. A halál a mi legnagyobb ellenségünk. Az emberi szellem sejt valamit abból, ami a halál és sír mögött van. Istennel van találkozás, akit nem akartak elismerni. A lelkiismeret igazságos ítéletet hirdet, amitől a lélek szeretne megmenekülni. XIV. Lajos francia király, minden ígéhirdetőjének megtiltotta, hogy közelében a halálról beszéljenek. Efelett aggódott és ettől reszketett a hitetlen uralkodó. — Gúnyolódva kérdezte egy tábornok a württembergi király asztalához meghívott udvari lelkészt: „Tud ön valami egész bizonyosat az örökkévalóságról mondani?”

„Igen”, felelte a lelkész, „egész biztosan tudom, hogy ön ott többé nem lesz tábornok!” Efelett a hatalmas változás felett aggódik a közönséges ember. — Lavedon, a szabadgondolkodó író írja (1914-ben): „Mily fájdalmasak lehetnek egy népnek sebei, ha nem cseppen az Úr Jézus véréből egy csepp sebükre gyógyír gyanánt. Egy népet halottként látni a haremezőn és mellette szabadgondolkodónak maradni nehéz. Én nem bírom önmagamot áltatni és becsaptam olvasóimat, titeket, kik könyveimet olvassátok és énekeimet éneklitek.” „Igen egy népet arról lehet megismerni, hogy vélekedik a halálról.”

Haldoklók bizonyágtételei.

Egy francia halálos ágyán barátját hívatta, kihez így szólt: „Soha nem hittem semmiben, de most hinnem kell, de olyan hitem van, mint az ördögnek, hiszek és reszketek.” — Paulus, német tanár, az ismert szabadgondolkodó, halálos ágyán hirtelen felkiáltott: „Van egy más-világ!”

Nerónak, a rettenetes császárnak utolsó szavai voltak: „Oh, micsoda művész megy velem tönkre.” — Augusztus császár haldokolva így kiáltott fel: „Tápsoljatok, vége a komédiának.” — Erzsébet angol királyné: „Összes kincseimet még egy pernyi életért.” — Mazarin biboros és miniszter, aki kapzsiságában 200 milliót harácsolts össze, éltének utolsó óráiban így kiáltott fel: „Oh szegény lelkem, mi lesz belőled? Vajjon hová jutsz?” — Az angol író Hobbes: „Közel vagyok, hogy egy ugrást tegyek a sötétségbe.” — Gambetta haldokolva felkiáltott: „El vagyok veszve.” — Egy kiváló színész nő nyugszik a párisi gazdagok temetőjében. Mikor lázbetegesen feküdt, minden tisztelője elhagyta, csak a rabbi ült ágyánál és halotti imákat olvasott. Majd felülve az ágyban, így szólt: „Hozzátok ide összes kincseimet.” Mikor mindent ágyára tettek, kétségbeesve így kiáltott fel: „Oh és mindezeket itt hagyjam?” így halt meg. — Egy angol istentagadó Chartonis: „Háromnegyed millió koronát érő összes vagyonomat ajándékozom annak, aki be tudja bizonyítani, hogy pokol nem létezik!” — Voltaire (orvosához.) „Ajándékozzon nekem még néhány heti életet.” Az orvos fejét rázva, szólt: „Még néhány órát sem.” „Úgy a pokolba jutok.” — Rhodes Cecil: „Sokat kerestem és sokat találtam Afrikában, egészséget, gyémántokat, aranyat, birtokot és mindezt itt kell hagynom. Semmi sem jön ezekből velem. Ami pedig az enyém maradna, azt nem kerestem azért, meg

sem is találtam! — VIII. Henrik angol király halálos ágyán erős bort hozatott magának és mikor megitta, így szólt: „Igy uraim, most minden oda van, koronám, testem és lelkem.” — A hitetlen angol író Thomas Payne ápolónője soha többé nem akart istentagadót ápolni, mert Payne rémes vége felejthetetlen maradt előtte.

Szent Ágoston: „Hadd haljak meg Uram, hogy éljek.” — Chrisostomus: „Áldott legyen Isten mindenért.” — Husz János a máglya nyaldosó lángjai közül ég felé nézve, így szólt: „Uram Jézus, a te kezedbe ajánlom lelkemet, amit te megváltottál!” — Melanchtontól azt kérdezték, akar-e még valamit, miközben szemei megtörték így felelt: „Semmit, csak a mennyet!” — Böhme Jakob: „Mosta paradiesomba megyek.” Wesley János: „Minden jó között a legjobb, hogy Isten velünk van.” „Dicsérni és dicsőíteni fogom! Éljetek boldogul.” — Hilprecht lelkészneje: „Bámulatos, csodálatos, csodálatosan pompás és szép a halál. Köszönöm Istennek, hogy méltatott engem arra, hogy meghalhatok.” — Lavater haldoklásában: „Az Úrnak hála, mindég oly boldog voltam, hogy hihettem a halhatatlanságban, de sohasem volt az én meggyőződésemmel világosabb és bensőbb, mint épen most. Az Egyesült-Államok elnöke, Mac Kinley ellen 1904-ben Buffalóban anarchisták merényletet követtek el. Mikor súlyos sebével végét érezte közeledni, kérte dr. Risley orvosát, hogy a mellékszobában levő orvosok is jöjjenek be. Mikor beléptem, így szólt: „Minden hiabavaló uraim, azt hiszem, nincs más tennivaló hátra, mint imádkozni.” Kedves mosoly futotta át arcát. Az összes orvosok meghajtották fejüket és a haldokló elnök a „Miatyánkot” imádkozta, amit többször felbeszakított az ápolónő zokogása. Felesége felé fordulva, mondá: „Közel hozzád Uram, mind közelebb.” „Ha keresztet kell is viselni, mégis mindég ez imádságom.” „Ez az Isten útja” volt utolsó szava — Egyik svájci Sonnenberg nevű kórházban feküdt egy türelmes beteg, ifjú volt, de a halál lehelete volt már rajta. Megváltóját hittel ragadta meg és mennél súlyosabb lett a betegsége, annál boldogabb lett. Röviddel halála előtt így szólt: „Úgy örülök, hogy haza mehetek és szüleim is haza fognak jönni, imádkoztam értük.” Utolsó szavai voltak: „Mégis igaz, hogy Jézus él... hiszen látom Őt!” A német-francia háborúban az egyik kórházban a sebesültek között egy német katona feküdt. „Hogy és mint?” kérdé a betegápolónő. „Útban hazafelé”, felelé a hal-

dokló; „már régóta fent van a hazám, hála anyámnak imádságáért, de szeretnék még egyszer valamit hallani az arany utcák városáról.” Mialatt a betegápolónő a Jelenések könyve 20. és 21. fejezetét olvasta, a beteg elköltözött. — 1548. husvét veggelén a 84 éves Zsigmond lengyel király kísérvével kápolnájába ment. Hosszú ideig állt márványkriptája mellett, — melyet már régen megépíttetett — és hallgatosan pillantott belé. Vegül így szól kísérvéhez: „Tudom, hogy Megváltóm él... és szemeimmel fogom látni Megváltómat, ki a mai napon fel-támadott.” Ezután térdeit imára hajtotta meg és az ima alatt hazament az Istenéhez. — Bismarck a vaskancellár 1898. július 31 én e szavakkal halt meg: „Hiszek Uram, segíts az én hitelenségemen és fogadj be engem a te mennyei országodba.” — Havergal Franciska, az ünnepelt énekesnő, ének közben halt meg. Mikor az elköltözésről beszéltek neki, felkiáltott: „Pompás, majdnem túlságosan gyönyörű, hogy való legyen!” Megtört hangon próbált még egy dicsőeneket énekelni és Ő (Jézus neve) fagyott meg ajkán. — Dr. L. J. J. St.-ben az öreg Simon szavaival mondá: „Uram, most engedd a te szolgádat békével menni, mert szemeim látták a te Megváltódat”. Utolsó szava volt: „Halleluja.” Goldstein Izrael, aki mint megtört zsidó és zsidómisszionárius Jézusért sokat szenvedett, 1911. évben boldogan halt meg az Úrban. Halálos ágyán kérdezte őt egyik társa: „Valóban hiszed, hogy Jézus Izrael Messiása?” Felelé „szivemből!” „Békéd van Istennel és egész biztos vagy abban, hogy amint zsidók és keresztyének előtt sokszor hirdetted az Úr Jézus által megengesztelődött az Atya?” Fejbólintás közben megerőltetve magát, mondá: „Csak egy mondanivalóm van: Áldjad én lelkem az Urat és egész bensőm 'az Ő szent nevét.” „Boldognak érzem magam.”

Weigand, magdeburgi tanár: „Mondjátok meg az egész világnak, hogy itt egy hívő természetbúvár halt meg és én kívánom, hogy síromnál a Hiszekegyet mondják el bizonysgául annak, hogy ebben és csakis ebben találtam meg ittlétünk titkát és teljes megnyugvást”.

Whright kormányzó leánya: „Felszállok kimondhatatlan dicsőséggel.” „Ha te látnád amit én látok, meg tudnád érteni, miért kívánok menni.” „Nincs halál völgye.” „Oh én boldog vagyok, Jézus az én békességem.” — Neander Joachim brémai tanár († 1680. V. 31.) a halálos ágyánál levő orvosnak azon kérdésére, hogy

érzi magát: „Lelkileg jól vagyok, mindössze testem nagyon gyenge.“ Felolvastatta magának a zsidókhoz írt levél 7—10. részeket és holtra fáradtan így kiáltott: „Nem remek fejezetek ezek?“ „Most elkészült szívem a számlával. Tünjenek el hegyek és halmok omoljanak össze, de Isten kegyelme ne távozzék tőlünk.“ Erre elköltözött. — Egy német közkatoná, gránát által kezén és lábán megsebesül és betemetődik, egyik bajtársa kiássa, akit kér a sebesült: „Ird meg anyámnak, hogy elestem és az ősök házába mentem, ahol megtalál engem. Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.“ Erre oldalt hajtva fejét, elköltözött.

Halálos gerinclövést kapott B. Mikor vége közeledett, diadalmasan örvendezett: „Micsoda gyönyör, micsoda boldogság, megtisztulva a Bárány vérében, micsoda fenséges, micsoda pompás ez! Oh mily szép őt szemtől-szembe láthatni, őt imádkozni. Megmosva a Bárány vérében, micsoda áldás, mily gyönyörűség, mily csodálatraméltó. Ezt a kegyelem tette, ebben biztos vagyok. — Gut predikátor haldokolva felemelte kezeit és így szólt: „Halleluja, haza megyek, haza, haza.“ Ekkor búcsút vett övéitől és kérte, hogy többé ne nyúljanak hozzá.

Segítsen meghalni!

Egy tábori lelkész meséli. Három nap és három éjjel nem tudtam nyugodni a sebesültek és haldoklók közti munka miatt. A negyedik nap este aludni tértem. Éjjel felé felköltötenek, hogy menjek egy súlyosan sebesült haldoklóhoz. Fáradtan vonszoltam magamat hozzá és kérdeztem, miben lehetek segítségére. „Segítsen meghalni!“ mondá ő. Mondottam neki, hogy szívesen vinném tenyeremen a mennyországba, de erre nem vagyok képes. De az Isten kegyelme befogadja. Eléje tartottam Isten ígéreteit. Beszéltem az ő imádkozó rokonairól, hívő anyjáról, de semmi nem nyugtatta meg. „Egész életemen át vétkeztem ellene, ez reám már nem vonatkozik“, felelé. Végül a bibliából felolvastam neki János evangéliumának 3. fejezetét. Érdeklődve hallgatta Jézus és Nikodémus esetét. Mikor a 16. vershez értem: „És amiképen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, aképen kell az ember Fiának felemeltetnie, hogy valaki benne hiszen, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.“ Utolsó erejét összeszedve, felemelkedett és kérdezte: „Ott áll ez?“ „Olvassa újból.“ Lassan és érthetően olvastam ismét a helyet.

„Mily remek, mily pompás, kiáltá ő, „olvassa még egyszer.“ Lassan olvastam „És amiképen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, úgy kell az ember Fiának felemeltetnie, hogy valaki benne hiszen, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.“ Visszahanyatlott, behunyta szemeit és kimerültségében lassan, szakgatottan ismételte: „Amint Mózes . . . felemelte a kígyót a pusztában . . . úgy kell az ember Fiának felemeltetnie . . . hogy mindenki . . . aki benne hiszen . . . el ne vesszen . . . hanem örök élete legyen!“ Erre felnyitva szemeit, reám nézett és így szólt: „Elég, ne olvassa többé.“ Kevéssel reá békében halt meg e szavakkal: „Hogy mindenki, aki benne hiszen, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.“

Kedves Olvasó! Ezek a sorok eszedbe juttatják, hogy életednek vége lesz. A halál és ítélet közeleg és te boldog lehetsz most és mindörökké. Hígy Istenben és bízzál Jézusban.

EGYHÁZI ÉLET.

Isteni tiszteleteink rendje: Vasárnap d. e. 10 és kedden d. u. 6 órakor német isteni tisztelet Felsőerdősor 5. szám alatt. — Vasárnap d. u. 5 órakor németnyelvű Isteni tisztelet a Rákóczi-uti „Luther udvar“ templomában. — Csütörtökön este 6 órakor magyar isteni tisztelet Felsőerdősor 5. szám alatt. Szerdán délután 7 és vasárnap délután 3 órakor magyar isteni tisztelet Petneházy-utca 25. szám alatt. Mindenkit szívesen látunk.

Békeharang

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési díj egész évre . . . . . 25.— K.

Félévre . . . . . 13.— K.

(Portó külön.)

Egyes szám 1 korona.

Tíz példányt portómentesen küldünk.

A szerkesztésért felelős:

Dr. Szalós Artur Budapest, VI., Felsőerdősor-utca 5. I.

Kindó: „Keresztény Könyvesház“ k. f. Szöv.

„Magvető“ könyvnyomda Budapest, VII., Hársfa-u. 33.

Telefon: J. 119—93. sz.

BÉKEHARANG

A PÜSPÖKI METODISTA EGYHÁZ KÖZLÖNYE.

A valódi kultúra.

Haladásról, nagy kulturális fejlődésről beszél az emberiség. Ha valami újabb találmányról hallunk, dagadó kebelrel említjük, ime, ezt is megértük. Büszkén említjük fel a vasutat, távirót, telefont, villanyvilágítást, tengeralatt járó hajót és repülőgépet, mint korunk vívmányait és mint előhaladásunk bizonyítékait. Általános a vélemény, hogy ha Ádám bukott, csakis felfelé bukhatott, mert az emberiség Ádám óta állandó haladást mutat, a kultúra fejlődött. De nézzük csak mi kell, hogy minden kultúra célja legyen és van-e ez irányban tényleg fejlődés? Mire törekszik minden ember egész életén keresztül? A boldogságra. Minden embernek az a vágya, hogy boldoggá legyen. Ha tehát minden embernek a boldogság elérése a célja, akkor a kultúrának is ezt a célt kell szolgálni és ezt a célt is akarja szolgálni. De nézzük csak mennyiben jutottunk közelebb e célhoz a kultúra fejlődésével. Az embernek legelkeseredettebb ellensége ami elien bukása óta küzd, de soha le nem győzte a halál. Gazdag és szegény egyformán retteg tőle. A gazdag, ami neki életében legtöbb boldogságot szerzett, egész vagyonát odaadná, ha evvel a kérielhetetlen ellenséggel meg tudna alkudni és csak még pár hónapot kaphatna érte.

Az Ótestamentomban Ádámról azt olvassuk, hogy 930 esztendőit élt. Ábrahám már csak 175-öt; manapság pedig 80 éven felüli ember egyenesen ritkaságszámba megy. Ábrahám százesztendő volt, mikor Izsák fia született. Felesége halála után pedig (tehát 100 éven felüli korban) újból meg nősült és még hat gyermeket nemzett. És hol állunk ma? Látunk 20 éves aggokat és hallunk 14 éves öngyilkosokról. Egy ember, ha nagynéha eléri a 80 esztendőt, annyira tehetetlen magával, hogy inkább halott már, mint eleven.

Beszélünk az orvosi tudomány haladásáról és azt látjuk, hogy az orvosi tudomány haladásával egyenes arányban növekedett a betegségek száma és vannak betegségek, amelyekkel szemben az orvosi tudomány egyenesen tehetetlenül áll. Halál ellen nincs orvosság, mondja a népközmondás találóan. Most már felteszem a kérdést: ki volt

boldogabb, az az Ádám, aki 930 esztendőt élt és gyalog járt az erdőre fabuzogányával, hogy magának a napi táplálékához szükséges vadat megszerezze, de leszármazóinak egész seregében gyönyörködhetett, — vagy egyik repülőgépen járó és telefonhírmódót élvező huszadik századbeli ember, aki már negyven éves korában itt kell, hogy hagyja megromlott testét és fertőzött vérű egyetlen gyermekét?

De nézzük a fejlődést erkölcsi téren. Szomorú kép tárul elém. A börtönök telve, a társadalom elzüllött alakjaival a kórházak nem képesek befogadni a fertőzött vérű betegeket, aki este az utcára lép, itt-ott az utcai nők egész raja hullámszik a legtrágárabb ajánlatokkal zaklatva a járó-kelők. Hol van a kultúra?

Vajjon mit érnek az összes fizikai, illetve technikai vívmányok, ha az ember termetét egy arasszal sem tudja megnövelelni, sem életét meghosszabbítani. Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelkében is kárt vall. Mit használ nekem az egész kultúra, ha végül mégis a guillotine alá kell fejemet hajtanom és mit ér nekem, hogy az a guillotine bársonnyal és biborral van bevonva, de legkésőbb 80 éves korom körül lecsap, míg Ádám idejében csak egyszerű deszka volt, de várt 930 esztendeig. A bűn az, amely életedet megrövidíti és ezen a téren hol állunk? Vajjon sikerült-e évszázadok után valamit is kiküszöbölni a bűnök közül. Hiszen, ha lelkiismereted szavát teljesen ki nem ölted, undorral kell, hogy elfordulj önmagadtól bűneid miatt. De ha önmagad megveted önmagadat, érezve tisztátalanságodat, mit szóljon az Úr, a te Istened, aki téged a saját képére és hasonlatosságára teremtett, aki mint ember a teremtés koronája vagy, de Isten töviskoronájává lettél. Hogy juthatsz te annak közelébe, aki tisztátalant nem tűr meg maga mellett? Hiszen tudom, megbékülnél te még a halál gondolatával is, csak bizonyos volnál abban, hogy a halál megsemmisülés testileg és lelkileg. De hátha nem, kérded remegve? Óh a bűn, a te bűnösséged tudata, kétségbe ejt. Mert ha van élet a siron túl, akkor van ítélet is. És mi lesz akkor, ha megjelenisz a nagy bíró előtt és felolvassák neked e vádpon- tokat: 14 éves kora óta szolgálja a bűnnek, pa-

rázna, házasságtörő, csaló, tolvaj, hazug. És a te cselekedeteid mind meglevenélnek előtted, látod őket, tudod, hogy gonoszak, de nem szabadulhatsz tőlük, mert ők a vádlóid. Mostani nyugtalanságodat bűneid felett még csak lecsendesítheted a világ narkotizáló szereivel (különböző földi élvezetek), de ha a test elhagy, mi lesz akkor? Mi lesz akkor, ha felébredsz a keserű valóságra? Most még becsapod önmagadat, miért jobbnak tartod önmagadat, mint sok más. Kérdezz meg egy megátalkodott gonosztevőt, hogy legrosszabbnak tartja-e magát? Bizonyára azt a választ fogod kapni, hogy vannak még nálánál is gonoszabb emberek is. A te bűnöd épen úgy elválaszt téged Istentől, mint a gyilkos bűne elválasztja őt. Lelkiismereted vádló szavait teljesen elnyomni sohasem tudod.

A te bűneid egekbe kiáltanak és te csekélységnek tartod? Ha csekélység volna, nem képezne válaszfalt közted és Isten között. Hányszor áztatja könny párnádat, könnyörögvén Uradhoz, de siket fülekre találsz. Itt keresd a kultúrát, itt keresd a fejlődést, mert míg lelked meg nem nyugodott nincs boldogságod, hiába látod a repülő géppel feirepülni, ha a te lelked kötve van a föld sarához és nem tud felemelkedni Istenéhez.

Kicsoda az ember? Gőgös, önhitt, elbizakodott teremtés. Isten elleni küzdelemben megfáradt. Lelkét eladta, hogy testének kedvezzen. Elfut Isten elől, aki boldogságot kínál neki, annak karjaiba, aki előbb testét, majd lelkét teszi tönkre. Gazdag Atyának elzüllöt gyermeke. És mert a fény éi sejtésében, de ei nem érheti, maga próbál fényt teremteni, hogy vágyát elérje. És nem akarja észrevenni, hogy a fény, amit teremtett, csak testének fény, lelke árván hidegen marad, mert az lidércfény, a világ ingoványából támadt, nem táplál életet és nem melegít. — Pedig neked melegségre, szeretetre van szükséged, ezt pedig a világ fejlődése sohasem adhat neked, mert neki sincs. De van érted, illetve számodra szeretet az igazi kultura egyedüli forrásánál az Atyánál, aki érted nem sajnálta egyszülött Fiát feláldozni, hogy ha benne hiszel, boldog légy. Itt a kultura, ez az igazi műveltség, amely már majd 2000 éve bevégeztetett és te mégsem szereztél tudomást róla. Oda a keresztfának lábához kell menned, ez az igazi reális kultura, ami lelkednek nyugtot adhat, a többi mind csalárd, színleges mulandó. Ez örök. Ez az egyedüli kultura, mely az iszákosból jőzant, a betegből egészségest, a bűnösből kegyest tud formálni. Ez a kultura, mely a gyűlöletet szeretetté formálja, amely minden bűntől megszabadíthat

éged, amely felszabadít elkövetett bűneidnek lidércnyomásától. Az egyetlen szer, az Úr Jézus Krisztus vére, mely majd kétezer esztendeje kiömlött, hogy a földön maradjon mint büntelen földi vér és megtisztítson a te foltjaidtól, hogy a gazdag Atyához, kinek elzüllöt, lerongyolódott gyermeke vagy visszamehess új köntösödben, amely eltakarja lelked mezitelenségét. Ez az egy a valódi kultura és a valódi élet, mert ez ad valódi boldogságot, amit még a halál sem képes elrabolni. „Halál, hol a te fulánkod, alvilág, hol a te diadalod?” „Elnyeletett a halál diadalra”. Ahol ez a kultura hódított tért, ott boldogság van, ott elérte az egyén végcéljét nyugalmat és békességet az ő lelkének. Ott a halál pillanata várva-várt boldog pillanatot, mert a hitből a valóságba visz.

Meghallgatott ima.

Egy amerikai lelkész beszéli, hogy egy fegyház látogatása alatt megismerkedett egy ifjú német fegyencsel. Zárkájában beszélgetett az ifjúval, aki azonban teljesen érzéketlennek mutatkozott. A lelkész eltávozása előtt leborult és imádkozott; mire gonosz mosollyal felelt a fiatal ember. Ezután, a lelkész így folytatja elbeszélését — szívem elszomorodott és a megkeményedett ifjút nem tudtam többé elfelejteni, sőt indítatva éreztem magam arra, hogy odahaza is imádkozzam érte és gyakrabban meglátogassam cellájában. A legközelebbi látogatásaim alatt hasonló megátalkodottságot és hidegséget éreztem. Csak egyszer rezgett egy könnycsepp szememben, amikor Jézus Krisztus nagy szeretetét ecseteltem előtte. A legközelebbi alkalommal újra a régi volj, amíg csak imára le nem borultam, amikor is hargos zokogásba tört ki. Körültekintettem és a földön fekvő pillantottam meg. Erre megkérdeztem, hogy mi az oka nagy szomorúságának, mire így válaszolt: „Óh, mintha csak tűz emésztene bensőmet; ön az imádságban azt mondta, hogy bárcsak meghallgatná Isten a szülőknek elfajult gyermekeikért való imádságukat. Ekkor úgy éreztem, mintha paraszt hintett volna valaki reám: jó édesanyámra gondoltam.” Ekkor nem tudtam még, hogy alapjában mire is gondol. De miután összeszedte magát egy kicsit, a következő történetet mondta el:

„Én egy imádkozó kegyes anyának elfajult fia vagyok: gyakran hallottam, amint ágyán sóhajtozott és zokogott miattam. De én könnyelmű voltam és a jó hatás hamarosan eloszlott. Néha mégis részvétellel voltam anyám iránt. Ha sírni hallottam, javulást ígértem, de háta megett újra

gonosz voltam. Mindég alábbstüledtem, míg végre egy léha személynek megígértem, hogy vele együtt az újvilágba utazom. Egy délután félig részegen, anyám lakásába tántorogtam és közöltem vele tervemet. Szegény megijedt és kért, hogy maradjak. Végre térdre rogyott és így szólt: „Gyere fiam, imádkozzunk még együtt, mielőtt búcsút vennénk.“ Megharagudtam és mellé léktem úgy, hogy lerogyott. Szegény jó anyám, kinek oly jó szíve volt, újra felállt és — miközben én sietve hagytam el a szobát, — utánam kiáltotta e szavakat: „Óh, fiam, fiam! Uram Jézus, bocsáss meg neki, mentsd meg őt; kövesd drága Szentlelkeddel.“ Még mást is mondott, de én már nem értettem meg. Elsiettem, a föld ingott lábaim alatt; a kocsmában azonban újra rendbe jöttem. Így bűnnel megterhelve, érkeztem ebbe az országba. Itt utólért az igazság karja bűnös útaimon. Remélem, ez a börtön megtérésem színhelye lesz; mint az Úr Jézus vére által megtisztult bűnös fogom a helyet elhagyni“. Több hét mult el kesergésben és szomorúságban; gyakran volt párnája könnyből áztatott. Mikor egy reggel beléptem hozzá, átölelt és örömkönnyekek csillogtak szemében. „Ezt édesanyámnak tudni kellene“ — kiáltá „imája meghallgattatott“. Néha elszomorodott, ha arra gondolt, hogy anyja talán már meghalt és nem tud többé neki írni. Megnyugtattam azzal, hogyha esetleg már nem élne, akkor is tudomást szerezne megtéréséről. Ha ugyanis az angyalok a mennyeekben örülnek egy bűnös ember megtérésén, akkor az üdvözültek is bizonyára értesülhetnek szeretteik boldogságáról“.

Ez a kis történet is bizonyítja, hogy a szülők állhatatos és őszinte imáját Isten meghallgatja.

Menekvés.

Wesley, a híres prédikátor, nyitott ablakából a ház alatt elterülő mezőket szemlélte. Egyszerre egy sólymot pillantott meg amint lecsapott, hogy egy kis madárkát elfogjon. A szegény madárka ide-oda repdesett, hogy üldözője elől meneküljön, de hiába! Ekkor észrevéve a nyitott ablakot, anélkül, hogy soká fontolgatta volna feléje röpiült és a meglepett ember keblén talált oltalmat üldözője elől. Ugyanebben az időben Wesleynek súlyos üldöztetést kellett eltűrni ellenségeitől és a madárka menekvés példaképpül szolgált saját állapota és vágya tekintetében. Tollat fogott és éneket írt az Úr dicsőségére, melynek kezdete így hangzik: „Jézus lelkem megváltója, hadd repüljek kebledre“.

Ez az ének már soknak szolgált fájdalomban és bánatban erősítőül és megmutatja, hogy hol van az egyedüli menekvés zaklatott lelkünk számára. Az Úr tud segíteni!

Németből.

Hogyan olthatjuk el a napot.

Dr. Barnardo Londonban így szólt egy árvaházban levő gyermekcsoporthoz: „Gyermekek, nézzétek csak a napot, milyen dicső! Nincs ezen a földön ember, aki képes volna azt elfújni. De ha egy közületek behunyja a szemét vagy ha egy hordó alá mászik, akkor hiába világít neki a Nap, mert kivonta magát annak befolyása alól. Így van ez az Úr Jézussal a világ világosságával. Ha a földön levő összes ember is ellene támadna, nem tudnák őt elmozdítani. De mi mégis elvonhatjuk magunkat szeretetétől és kegyelmétől, s működését megakadályozhatjuk a mi szívünkben.

Ez pedig a mi kárhozatunk volna.

Gondolatok.

A bűnös épp oly kevésbé vallja be bűnét, míg el nem hagyta, mint nem mondja el álmait az ember, míg fel nem ébred.

Seneca.

Az a dicséret, mellyel a szeretet halmoz el, nem tesz elbizakodottá, ellenkezőleg — megaláz.

Montaigne.

Nem érheti „kedvező szél“ azt a hajót, melynek nincs kitűzött célja.

Montaigne.

Mentől jobban ismerjük önmagunkat, annál jobban megbecsülünk másokat.

Law.

Egyházi hírek.

Aldásdus evangelizációban volt része gyülekezetünknek. Dr. Scharpff Pál egyházunk schorn-dorfi (Németország) prédikátora október 31-től november 7-ig naponta délután 1/27 órakor előadást tartott, részben a Felsőerdősor 5. sz. alatti imatermünkben, részben a Rákóczy-úti „Lutherudvar“ templomában a következő témák felett. „Nyomorunk oka.“ „Kit segít Isten.“ „A legfontosabb életkérdés.“ „Megbocsájt-e mindenkinek Isten?“ „Létezik-e tartós béke?“ „Menny a földön.“ „Imáról.“ „A legszebb a világon“. Az előadást oly nagy volt az érdeklődés, hogy im

münk kicsinynek bizonyult. A hallgatóság nagy érdeklődéssel hallgatta a szónok szavait és hála a mi Urunknak, nemcsak hallgatta, hanem be is fogadta azokat és így ismét sikerült megmenteni egyeseket az Úr Jézus számára. Az evangélizáció utolsó napján megtartott imaórán megható és szívből jövő imával járultak a megtért lelkék az Úr trónusa elé, imáikban köszönetet mondva a nagy kegyelemért amiben részesültek. Örömmel telik el szívünk látva, hogy ez anyagi világban még mindig akadnak lelkék, akiket nem elégít ki a csalóka fény, amit e világ nyújt, hanem az élet forrásával az Úr Jézussal keresnek kapcsolatot, hogy nyugalmaikat az egyedüli reális alapon megtalálják. Dr. Scharpff testvérünk folyó hó 8-án Funk superintendes testvérrel együtt Kaposszekcsőre utazott, hol ugyancsak áldásos munkát fejtettek ki háromnapos ottlétük alatt. Így növekszik lassan-lassan azoknak száma, akik nem a világ fejedelmének, hanem az Úr Jézusnak szolgálnak. És te kinek szolgálsz?

Jó, szórakoztató és tanulságos olvasmányok:

Runa (Beskov Erzsébet) kiváló német író nő munkája „Zengő érc”, Csia Lajos fordításában ára: 80.— K. Ugyancsak fenti fordító saját szerzeményeként megjelent munkái: „Az örök reformáció” 20.— K és „Milyenek voltak az első keresztyének 2.— K. — Olvassunk olyan könyveket, melyek bennünket az Úr felé vezetnek, ne pedig olyanokat, melyek a bűn sarába rántanak.

Szívben a menny.

A szívünknek már e földön
Mennyeinek lenni kell,
Égi békét, égi üdvöt
Itt nyerjen meg a kebel.
A mennyei fény sugar,
Szívünkbe most ér le már.

S bár kívülről korbácsolják
Néha nyomor árjai,
S a tehertől megfájdulnak
Sok jámbornak vállalai,
De e vihar, baj között,
Boldog a szív mindentűt.

Olykor-olykor eltakarja
A fényt egy-egy búfelleg,
Amely gyarlóságából támadt,
S örömünkre árnyat vet.
De mihamar elvonul
S élünk újra boldogul.

Embertársaim, ha a belsőd,
Kétségektől még setét,
Nyisd szíved az égi szóra
És fogadd be az igét!
A menny üdvét hozza az,
S bánatodra nyersz vigaszt.

Miért is legyen a te szíved
Kopár, pusztá, holt, hideg,
Ha az örök szép tavasznak
Életével telt lehet?
Tekints hittel mennybe fel!
És a menny hozzád jön el.

Cs. A.

EGYHÁZI ÉLET.

Isteni tiszteleteink rendje: Vasárnap d. e. 10 és kedden d. u. 8 órakor német isteni tisztelet Felsőerdősor 5. szám alatt. — Vasárnap d. u. 5 órakor németnyelvű isteni tisztelet a Rákóczi-úti „Luther udvar” templomában. — Csütörtökön este 6 órakor magyar isteni tisztelet Felsőerdősor 5. szám alatt. Szerdán délután 7 és vasárnap délután 3 órakor magyar isteni tisztelet Petneházy-utca 25. szám alatt. Mindenkit szívesen látunk.

Békeharang

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési díj egész évre . . . . . 25.— K.
Félévre . . . . . 13.— K.

(Portó külön.)

Egyes szám 1 korona.

Tíz példányt portómentesen küldünk.

A szerkesztésért felelős:

Dr. Szalós Artur Budapest, VI., Felsőerdősor-utca 5. I.

Kiadó: „Keresztyén Könyvesház” k. f. Szöv.

„Magtató” könyvnyomda Budapest, VII., Hárfa-u. 38.
Telefon: J. 119—93. sz.